

Zalakaros lakóhelyi környezeti állapotáról beszámoló

1. A táji és természeti adottságok vizsgálata

1.1. Természeti adottságok, tájhasználat, tájszerkezet

A közigazgatási területen, valamint a belterületen észak-déli irányban halad át a 7522. számú közút. Az úttól nyugatra eső terület dombvidéki jellegű, ahol erdők, szőlőskertek, található. A keleti oldal enyhe lejtésű sík, itt legelők, szántók található. A belterület a két domborzati egység találkozásánál, a közút mindkét oldalán foglal helyet. A vízfolyások közül északon az Orosztonyi patak, délen a Banya-völgyi patak folyik. Mindkét patak befogadója a Kis-Balaton.

Zalakaros szőlőskertjei egyrészt északnyugaton, közvetlenül a belterülettel határosan, másrészt délnyugaton, a gyümölcsöskeghez csatlakozóan helyezkednek el. Az északi szőlőhegy belterülethez közelebbi felét megfelelően művelik, észak felé haladva egyre több elhanyagolt vagy nem kellően művelt telket lehet találni. A déli szőlőhegy egy része főként hétvégi telekként funkcionál. Itt jelentős mennyiségű erdőterület is (Kanica) található, a domborzat miatt többnyire nehezen művelhető, vagy erózióveszélyes részeken. A Kanica erdő a benne található védett növények – ciklámen, lónyelvű csodabogyó – miatt természetvédelmi szempontból védett terület.

A keleti területsáv elsődlegesen a növénytermesztés, szántóföldi művelés és gyepek területeit foglalja magában. A település tájszerkezetében a mezőgazdasági területek távlatban is meghatározók maradhatnak, bár a Balaton-törvény a külterület északkeleti részén nagyarányú erdőtelepítést javasol.

Zalakaros közigazgatási területe 1717 ha, ebből 1380 ha külterület és 337 ha belterület. A lakosság létszáma 2453 fő.

A település területének 71 %-án (1224 ha) folyik mezőgazdasági termelés, ez meghaladja az országos átlagot, viszont az erdős terület aránya (144 ha – 8 %) nem éri el az országos átlag felét sem.

Zalakaros területén leginkább a löszös üledékes, agyagbemosódásos barna erdőtalaj jellemző. Ez minőségileg megfelel a mezőgazdasági műveléshez. A területen nincsenek kis-, közép- vagy nagygazdaságok. Kizárólag mikrogazdaságok működnek a területen, számuk nem becsülhető. Az átlagos táblaméret 1,3 hektár. Deflációs károk a település közigazgatási területén nem jellemzőek a vályogos talajszerkezet miatt.

1.2. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

1.2.1. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

Védett területek

Zalakaros a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság fennhatósága alá tartozik. A természetvédelmi területek elhelyezkedését az alább közölt tervkivonat ábrázolja.

Országos jelentőségű természetvédelmi területek

A Kis-Balaton délnyugati széle északon határos Zalakaros közigazgatási területével. A Kis-Balaton nádrengetegei nyílt víztükrökkel, mocsárrétekkel, magassásosokkal, zsombéksásosokkal, fűz- és égerligetekkel, bokorfüzesekkel váltakoznak. Botanikai ritkaságai

közé tartozik a világ legkisebb virágos növénye, a vízidara (*Wolffia arrhiza*); a csak nagykiterjedésű lápvidékeken előforduló, igen ritka, védett lápi csalán (*Urtica kioviensis*), valamint számos orchideafaj is. Kiemelt érték továbbá a nádi boglárka (*Ranunculus lingua*), a gyilkos csomorika (*Cicuta virosa*) és a mocsári lednek (*Lathyrus palustris*).

Az emlősök közül a vidrának (*Lutra lutra*) jelentős állománya él itt. További ritka, védett fajok az északi vagy patkányfejű pocok (*Microtus oeconomus*), a csaltíjáró pocok (*Microtus agrestis*), a nyuszt (*Mustela martes*) és a hermelin (*Mustela erminea*). A Kis-Balaton hulló- és kétéltűfaunája igen gazdag, valamint fontos táplálkozó területe a denevéreknek is. A védett halfajok közül pl. a lápi póc (*Umbra krameri*) és a réti csík (*Misgurnus fossilis*) tömegesen fordul itt elő. Ízeltlábú faunája is gazdag, értékes mocsári fajokból áll.

Az eddig megfigyelt védett vagy valamely nemzetközi egyezmény által érintett madárfajok száma 260, ezek közel fele fészkel is a területen. A teljesség igénye nélkül megemlíthető közülük a nagy kócsag (*Egretta alba*), a kis kárókatona (*Phalacrocorax pygmeus*), a cigányréce (*Aythya nyroca*), és legnagyobb ragadozómadár fajunk, a rétisas (*Haliaeetus albicilla*) is.

(forrás: www.bfn.hu)

Natura 2000

A Kis-Balaton egyben a HUBF30003 jelű Natura 2000 terület része is, mely benyúlik Zalakaros területére is. Kiterjedése: 12803 hektár. A Balatontól délnyugatra található terület a tónak a Zala folyó torkolatánál elhelyezkedő egyik öble volt, de a XVII. században a folyó által szállított hordalék úgy feltöltötte, hogy fokozatosan elmocsarasodott.

A Zala szabályozása után a terület nagy részét lecsapolták, a folyót gátak között vezették át a területen. Az elmúlt századok természetes folyamatai és a folyószabályozások után jelenleg a Kis-balatoni Vízvédelmi Rendszer beruházás keretében megvalósult beavatkozások változtatták meg a táj arculatát. A szántóföldek és degradált gyepek helyén kialakított ún. " I. ütem" mesterségesen kialakított nyílt vízű tó. A " II. ütem" a korábbi Kis-Balatoni Madárrezervátum „ösmocsarát” és a környező elárasztott területeket jelenti. A terület státusza a Natura 2000 hálózaton belül: Különleges Madárvédelmi Terület - Special Protection Area (SPA). A területen több mint 110 madárfaj fészkelését mutatták ki 1949 óta. Magyarország legfontosabb gém- és kárókatona fészkelő helyeinek egyike. Az I. ütem kialakítása után megnőtt a jelentősége a vízimadarak vonuló- és telelőterületeként is.

Földhasználat: erdőgazdálkodás, halászat, mezőgazdaság, természetvédelem és kutatás, vízgazdálkodás.

Veszélyeztető tényezők: Erdősítés, halászat, kotrás és csatornázás, mezőgazdasági művelés felhagyása, nádaratás, természeti események.

Ex lege védett területek

Ezek a területek a törvény erejénél fogva felfedezésük pillanatától kezdve az adott helyen védettek. A természetvédelmi törvény 23. paragrafusában értelmében védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek minősülnek.

Helyi védelem alatt álló területek

Zalakaros Város Önkormányzat Képviselőtestülete 44/2012. (XI.29.) önkormányzati rendeletében helyi jelentőségű védett természeti területté/ védett természeti értéké nyilvánította az

- Európa Park és Termál úti arborétum
- Termál úti fasor
- Temetői fenyősor

nevű területeket.

Egyedi tájértékek

Egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van. (Az egyedi tájértékekkel kapcsolatban az MSZ 20381/2009. szabvány, - Természetvédelem. Egyedi tájértékek kataszterezése - nyújt eligazítást.) Két tájérték típust különböztethetünk meg a kultúrtörténeti értéket, és a természeti képződményeket.

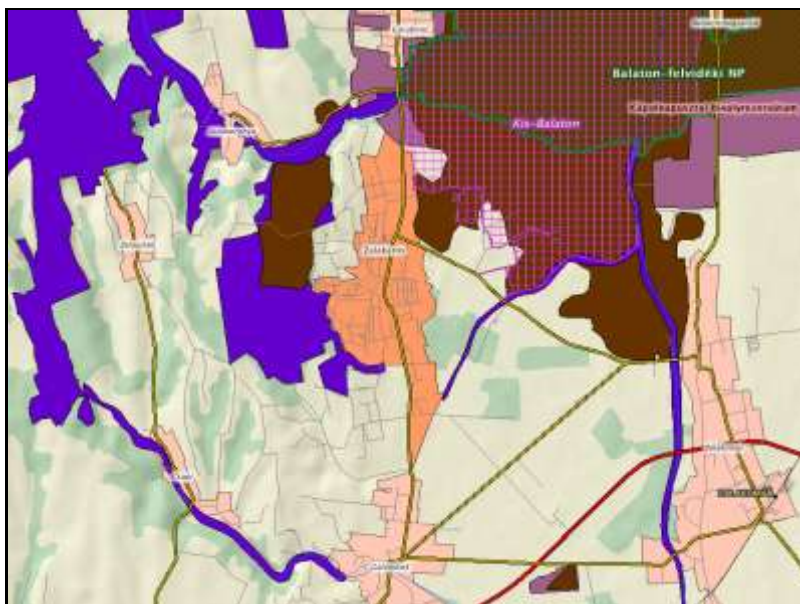
Zalakaros kül-, és belterülete bőven találunk mindkét csoportba tartozó értékekkel, részletes felmérésük elkészült. Fontos lenne az 1996. évi LIII. törvény 6.§ alapján az egyedi tájértékek felvételezése, tervezési rendbe való megjelenítése. Az egyedi tájértékek kataszterét Zalakaros közigazgatási területén belül a természetvédelmi törvény alapján a BFNPI köteles elkészíteni. A kataszterezés felgyorsításához az Önkormányzat és a helyi civil szervezetek közreműködése jelentős előrelépést eredményezhet.

1.2.2. Ökológiai hálózat

Nemzeti ökológiai hálózat

A 2008-ban módosított Országos Területrendezési Terv az országos ökológiai hálózat kijelölte az országos ökológiai hálózat területét, amelyeket a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben az illetékes minisztérium adatszolgáltatása alapján magterület, pufferterület, ökológiai folyosó övezetként kell szerepeltetni.

Magterület a település Kis-Balatonhoz csatlakozó északkeleti része, illetve nyugaton a Kanica-erdő. Ökológiai folyosó a nyugati erdő, illetve a vízfolyások mentén húzódik.

Zalakaros természetvédelmi területei

1.3. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A területfejlesztési, területrendezési célok nem kellő összehangolása számos tájhasználati konfliktus forrása lehet. Leggyakoribb probléma az infrastruktúrafejlesztések, a beépített

területek növelése és a természetvédelem, tájvédelem szempontjainak ütközése. Még a jó szándékú, jól átgondolt fejlesztési beruházások is előbb-utóbb bizonyos fokú tájhasználati konfliktushoz vezetnek, melyek az alábbi kategóriákba sorolhatók:

- Területhasználati és funkcionális konfliktus
- Tájökológiai konfliktus
- Tájképi-, vizuális konfliktus

Zalakaros gazdasági stabilitását a fürdőturizmus adja, a lakosság meghatározó többségének a turizmusra épülő vállalkozásból származik a bevétele. A településen ugyanakkor természetesen más, a turizmustól elkülönülő gazdasági tevékenységek is folynak, mint erdészet, mezőgazdaság, építőanyag kereskedelem, stb., melyeknek a működését össze kell hangolni a vendéglátással. Zalakaros esetében jellemzően funkcionális és tájképi tájhasználati konfliktusokról beszélhetünk.

Területhasználati és funkcionális konfliktusok

A Kanica erdő kiváló adottságainál fogva rekreációs célokat kellene, hogy szolgáljon a lakosok és a vendégek szemszögéből nézve. Ugyanakkor természetes a tulajdonosi igény is az erdőgazdasági értékének hasznosítására vonatkozóan.

A 7522. sz. közút átmenő forgalma felesleges terhelést jelent a városlakók és a vendégek számára egyaránt. A tervezett elkerülő út megépülésével ez a konfliktus megoldódni látszik.

Az északi szőlőterületek jelentős része nincs művelve, elhanyagolt. A bortermelés és a köré szerveződő programok kiváló kiegészítói az üdülturizmusnak, ezért a támogatni kell a "parlag" területek újrahasznosítását, és segíteni a helyi termények piacra jutását.

Az Arborétum 1. és 2. nevű zöldterületekben rejlő lehetőségek kihasználatlanok, pedig a turisztikai infrastruktúra fejlesztés kiváló színterei lehetnének.

Tájképi-, vizuális konfliktus

A turizmus jelentősége miatt kiemelten fontos a település rendezettsége, kedvező megjelenése. A bevezető utak mentének megjelenése meghatározó az első benyomás szempontjából ezért az elhanyagolt területek rendezése, és/vagy takarása önkormányzati érdek. Az elszlömösödött porták, rendezetlen gazdasági területek rendbetételének szorgalmazása, vagy közterületi zöldítéssel történő takarása sokat javítana a településképen.

2. Zöldfelületi rendszer vizsgálata

2.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei

2.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

Zöldfelületi rendszeren települések területén belül el tudjuk különíteni a növényzettel fedett, benőtt, betelepített területek összességét értjük. A zöldfelületeket elsődleges funkcióik szerint két nagy csoportba soroljuk.

Termesztési célú zöldfelület alatt olyan dominánsan gazdasági célú ültetvényeket értünk, melyeket mező-, kert-, vagy erdőgazdasági módszerekkel művelnek. Ezek a felszíneken a közvetlen vagy közvetett gazdasági hasznosítás az elsődleges. Ezek lehetnek:

- Tartós fedettséget adó fás szárú ültetvénnyel borított zöldfelületek: erdők, gyümölcs ültetvények, illetve szőlőterületek.
- Tartós fedettséget adó lágyszárú növényzettel borított területek: rét, legelő, nádas.
- Időszakos fedettséget adó lágyszárú növényzettel borított területek: szántók, és zöldségtermesztő területek

Kondicionáló célú zöldfelületnek definíciója szerint (Jámbor 2002) az olyan növényzettel fedett területek, ültetvények összessége, melyek az embert részint közvetlenül, részint közvetve érvényesülő közjóléti hatásokkal szolgálják”. A kondicionáló célú zöldfelületeken belül további alcsoportokat tudunk kialakítani aszerint, hogy melyik a hangsúlyos a közjóléti (ökológiai, rekreációs, esztétikai) funkcióik közül:

- A rekreációs, ökológiai és klimatikus célú kondicionáló zöldfelületek: kirándulóerdő, közpark, magánkertek
- Az esztétikai-településszerkezeti szerepkörű zöldfelületek esetében elsődlegesen a település esztétikai értékének javítása a cél: fasorok, véderdők, védőfásítások.

A települési zöldfelületi rendszer alkotó elemei kedvező esetben hálózatot alkotnak, és nem szigetszerűen helyezkednek el. A városi zöldfelületi hálózat célja kis léptékben megegyezik a nemzeti ökológiai hálózat rendeltetésével. A folyosók összeköttetést teremtenek a nagyobb kiterjedésű életterek között, így biztosított az átjárást azok között.

Dísz tér

Hősök tere

(forrás: google streetview)

A város belterülete két, egymástól jól elkülönülő részre tagolódik. A hagyományos település a Fő utca–Zalacomári út térségében alakult ki. Az új, turisztikai szolgáltatásokat nyújtó központ délen a fürdő környékén található. A város összképe harmonikus, kisvárosias jellegű, a zöldfelületek aránya megfelelőnek mondható.

A város északi lakóterületeinek a nagyobb közparkjai a Szent István tér, illetve a régi templom melletti Hősök tere. A Hősök terén mind a burkolatok, mind a növényzet meglehetősen rossz állapotban van, ezért ennek komplett felújítása időszerű lenne.

A fürdő térségének jelentős zöldterületei a Dísz tér, a Polgármesteri Hivatalnál kezdődő sétány, a Boda oldal és az Arborétum 1 és 2. Ez utóbbiak potenciális zöldterületi fejlesztési

helyszínek, hiszen az Arborétum 2. teljesen kiépítetlen, de az Arborétum 1-en is csak rövid szakaszon van gyalogjárda.

Általánosságban elmondható, hogy bár a zöldfelületek a rendszeres fenntartásnak köszönhetően kielégítő állapotban vannak, ugyanakkor a turisztikai szolgáltatások minőségi fejlesztéséhez a zöldfelületek megújítása is sokat hozzá tenne. A legtöbb helyen időszerű lenne a parkok átfogó koncepció szerinti modernizálása, a burkolatok, és utcabútorok cseréje, valamint a növényzet pótlása, kiegészítése.

Zalakaroson jelenleg 6 gyermek-játszótér van, ezekből 3 db elbontásra kerül, mivel nem felelnek meg a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek. Igény lenne fiatalok számára létesített kerékpáros-gördeszkás ügyességi pályára, illetve szabadtéri tornaszer-parkra az idősebbek számára. Ez utóbbi az idelátogató osztrák és német turisták számára is vonzó lenne.

A temető megfelelő üzemelése hosszú távon megoldott, a fejlesztési területek jelenleg gyepes kegyeleti parkként vannak nyilvántartva. Nagy felületen terül el a város sporttelepe is, melyhez a Gyógyfürdő tér fás parkja kapcsolódik.

A település zöldterületeinek, és külterületi gyepeinek fenntartását az önkormányzati tulajdonú Karos-Park Kft. végzi. A települési környezet megkülönböztetett gondozását mutatja a 'Magyarország legvirágosabb városa', illetőleg az 'Európa virágos városa' címek korábbi elnyerése, valamint a Belügyminisztérium idei különdíja is.

Legújabb zöldterületi fejlesztés a Dísz tér déli oldalának megnyitásával megvalóult Termáltó és Ökopart projekt.

2.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése

Zalakaros déli városrészének zöldterületi ellátottsága kifejezetten jónak mondható, míg az északi rész lényegesen kisebb kiterjedésű közparkkal rendelkezik. A városi zöldterületek jól karbantartottak, ugyanakkor a burkolatok, az utcabútorok és a növényzet tekintetében a korábban leírtak szerint számos helyen felújításra szorulnak.

Játszótereink a kisgyermekek részére készültek, a 10-18 éves fiatalok számára hiányzik egy ügyességi gördeszka-kerékpáros pálya, ahol szabadidejükben összejöhetnek, fejleszthetik képességeiket. A 30+ generáció számára szabadtéri tornapálya létesítése is indokolt volna kültéri tornaeszközök kihelyezésével.

3. Az épített környezet vizsgálata

3.1. Területfelhasználás vizsgálata

3.1.1. Hatályos terv szerinti fejlesztési területek vizsgálata a termőföld művelési ágainak és azok minőségi osztályának figyelembevételével

A földvédelmi törvény előírja, hogy egy település esetén a települési átlagnál jobb minőségű termőföld más célra csak kivételesen vehető igénybe. A következőkben vizsgáljuk a hatályos településrendezési tervben kijelölt fejlesztési területeken az igénybevételre tervezett termőföldek átlaghoz viszonyított minőségét és a terület kivételesség szabályának történő megfelelését.

11. § (1) Termőföldet más célra csak kivételesen - elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével - lehet felhasználni.

(2) Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetőleg helyhez kötött igénybevétel céljából lehet. A termőföldnek hulladéklerakó céljára történő igénybevétele esetén a környezetvédelmi és természetvédelmi követelmények betartása mellett, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföld más célú hasznosítása engedélyezhető.

Az átlagos minőséget a Földhivatal adatszolgáltatásban határozta meg számunkra, melynek alapján művelési ág függvényében eltérő színezéssel jelöltük az átlagosnál jobb minőségű területeket.

JELMAGYARÁZAT

- művelésből kivont területek
- átlagosnál jobb minőségű erdőterület
- átlagosnál jobb minőségű gyümölcsös
- átlagosnál jobb minőségű kert
- átlagosnál jobb minőségű legelő
- átlagosnál jobb minőségű rét
- átlagosnál jobb minőségű szántó
- átlagosnál jobb minőségű szőlő

 hatályos terv szerinti fejlesztési területek

belterület É-i részén tervezett lakóterületi fejlesztés

A fejlesztési terület művelés alól kivett.

belterülettől Ny-ra tervezett lakóterületi fejlesztések

A belterülettel határos tervezett lakóterület többsége átlagosnál jobb minőségű termőföld (szántó, rét, gyümölcsös). A terület belterülethez, kiépített lakó utcához, közművekhez kapcsolódik, így a fejlesztés helyhez kötöttsége indokolható.

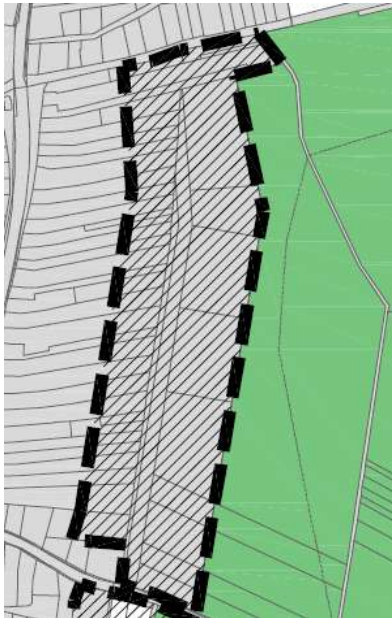

belterülettől Ny-ra tervezett hétvégi házas üdülőterületi fejlesztések

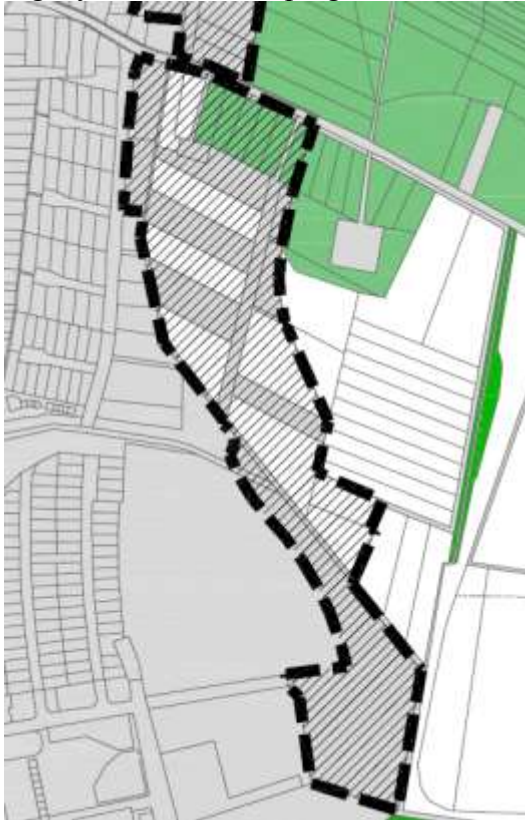
A belterülettel határos tervezett lakóterület többsége átlagosnál jobb minőségű termőföld (rét). A terület belterülethez kapcsolódik, így a fejlesztés helyhez kötöttsége indokolható.

belterület K-i szélén tervezett lakóterületi fejlesztés

A fejlesztési terület művelés alól kivett.

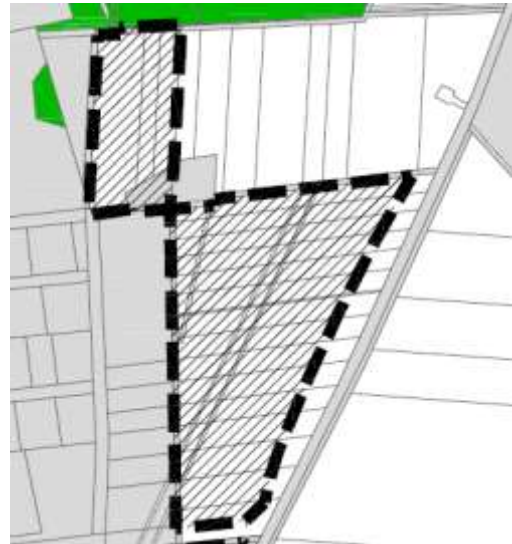
Jegenye sortól és kempingtől K-re tervezett lakó- és sportterületi fejlesztés

A terület É-i részén néhány telek átlagosnál jobb minőségű rét. A terület belterülethez, kiépített lakó utcához, közművekhez kapcsolódik, így a fejlesztés helyhez kötöttsége indokolható.

Üdülő sortól K-re tervezett strand- és sportterületi fejlesztés

A fejlesztési terület átlagosnál rosszabb minőségű termőterületek felhasználásával tervezett.

3.1.2. Alulhasznosított barnamezős területek

Zalakaros területén alulhasznosított barnamezős gazdasági területek az egykori majorsági területek. Ezek területén a mezőgazdasági tulajdonos szerkezet, a termelési struktúra változásai miatt a rendszerváltást megelőző időszakhoz képest a termelés – állattartás és a szántóföldi műveléssel kapcsolatos majorsági tevékenységek – jelentős mértékben csökkentek. E területek hasznosítottságának mértéke, az ott folyó gazdálkodási tevékenységek csökkenése a területek alulhasznosítottságát eredményezték. Településfejlesztési szempontból ezek a területek ugyanakkor nem képeznek új hasznosítás szempontjából tartalékterületet, hiszen hosszú távon várhatóan a mezőgazdasági termelés e területeket továbbra is hasznosítani fogja.

A területek közül a Behiák pusztai majorság területén a korábbi mezőgazdasági hasznosítás helyett a városüzemeltetéssel kapcsolatos városüzemeltetés folyik. E rendeltetés áttelepítését tervezi az önkormányzat az Újfalu majorság felhagyott gazdasági területeire, felszabadítva ezzel a Behiák pusztai területet, mely területen lehetőség nyílik az idegenforgalommal kapcsolatos beruházások megvalósulására.

Behiák pusztai majorság

Újfalu majorság (volt TSz major területe)

4. Közlekedés

A tervezési terület Zalakaros Város teljes közigazgatási területe.

A település északon Garabonc községgel határos, további szomszédai nyugaton Zalamerenye, Zalaújlak, Csapi, keleten Zalakomár, és Balatonmagyaród községek. Déli oldalról Galambok közigazgatási területe határolja. A város Nagykanizsa agglomerációjába tartozik, a megyei jogú várostól való távolsága 20 km.

A településrendezési terv módosítása a teljes közigazgatási terület felülvizsgálatára irányult, melynél a közlekedési létesítmények elhelyezhetősége a meglévő beépítés jellegének-adottságainak lehetőségei szerint került figyelembe vételre.

A tervezett módosítások érintik a település közlekedési vonatkozású fejlesztési koncepcióját is.

4.1. Jelenlegi állapot

4.1.1. Közúti közlekedés (jelenlegi úthálózat)

állami úthálózat — kezelő: Magyar Közút Nonprofit Zrt. Zala Megyei Igazgatóság

➤ 7522 jelű Galambok - Zalaapáti összekötő út tulajdonképpen észak-déli irányban szeli ketté települést, és közvetett módon biztosít kapcsolatot a 7. számú, továbbá a 75. számú főutakkal. Az útnak kül-, és belterületi szakasza is van — a lakott területen a város főutcája (Termál út, Petőfi Sándor utca, Fő utca, Kossuth Lajos utca) Az út napi forgalma a Magyar Közút Nonprofit Zrt. 2012. évi forgalomszámlálási adatai alapján 3201J/nap, melyből a teherforgalom 133J/nap (~4%).

➤ 7521 jelű Zalakomár - Zalakaros összekötő út kelet-nyugati nyomvonallal köti össze a két települést. Az útnak szintén van kül-, és belterületi szakasza is. A Zrínyi Miklós utca keleti irányú meghosszabbítása a külterületi részeken Újfalu, és Újmajor településrészeket is „összefűzi”. Az út napi forgalma a Magyar Közút Nonprofit Zrt. 2012. évi forgalomszámlálási adatai alapján 1251J/nap, melyből a teherforgalom 19J/nap (~1.5%).

helyi, önkormányzati úthálózat

➤ Településközi összekötő utak: Zalakaros és a szomszédos községek között a közúti kapcsolat jelenleg az állami úthálózat biztosítja, illetve

mezőgazdasági, és erdészeti utakon (nem kiépítettek) egyes területek szintén elérhetők.

- Helyi gyűjtőutak: gyakorlatilag nincs a településen gyűjtőút, ezt a funkciót az állami mellékutak látják el.
- Kiszolgáló utak: az önkormányzat tulajdonában lévő összes belterületi út kiszolgáló út funkciót lát el.

4.1.1 Közösségi közlekedés

közúti

- A településen a Zala Volán Zrt. helyközi autóbuszjáratai közlekednek. A 7522 jelű, és a 7521 jelű összekötő utak mellett több helyen található kiépített megállóhelyek, illetve a városközpontban, a Gyógyfürdő tér északi oldalán autóbusz állomás is üzemel. A megállóhelyek részben öbölben vannak elhelyezve, vagy a megállás a folyópályán történik. A pályaudvar kapacitása 6 db jármű, az újonnan kialakított (átépített - korszerűsített) létesítményben kiépített infrastruktúra található.

kötőtpályás

- Vasúti nyomvonal a település környezetében nem található. Legközelebb Zalakomárban érhető el a Budapest – Székesfehérvár – Nagykanizsa vasúti szárnyvonal (30).

4.1.1 Kerékpáros és gyalogos közlekedés

- Kiépített kerékpárút a település közigazgatási határain belül a 7521 jelű összekötő út mellett Zalakomár irányába, továbbá Galambok felől a 7522 jelű út mellett található. Az észak-déli tengelyű nyomvonal az országos törzshálózat részét képezi, a kelet-nyugati irány helyi jelentőségű. A jelenlegi viszonyok szerint a Galambok felől érkező kerékpárút a Bodahegyi út, Jegenye sor utcák mellett haladva közvetlen kapcsolatot teremt a Zalakomár irányába kiépült szakasszal. A későbbiekben az új nyomvonalú létesítmények megvalósítása a hálózati funkciók szerinti kiépítéssel szükséges. Egyéb helyeken a város lakott területein a kerékpárosok a meglévő úthálózaton közlekednek.
- Említésre méltó továbbá, hogy a Galambok felől érkező kerékpárút korszerűsítése, felújítása a közelmúltban megtörtént, továbbá az idei évben új nyomvonalú szakasz épült a Zalakaros, Üdülősor – Újfalu településrészek között, mely közvetlen érinti a Termáltó és Ökopartot is a helyi kerékpáros hálózat részeként.
- A település belterületein az utak mellett kiépített járdák, számos helyen sétányok találhatóak, az igényeknek megfelelően, többnyire kielégítő lefedettséggel.

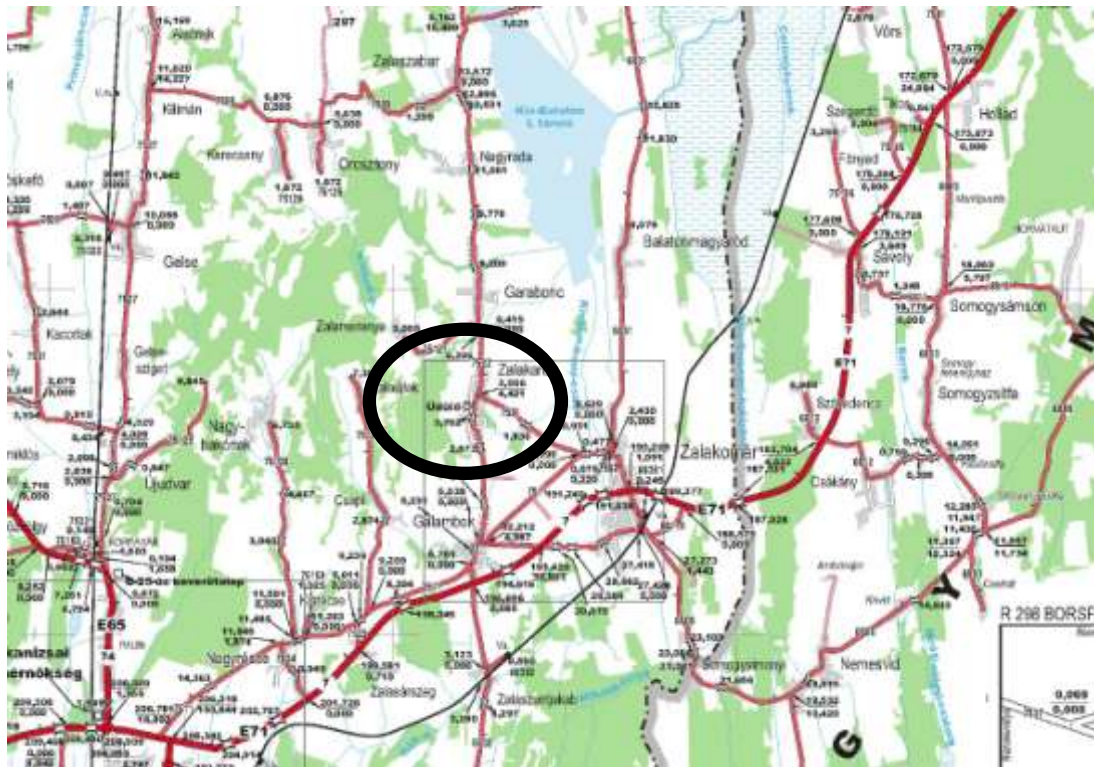
4.1.2 Parkolás

- A település belterületén kiépített várakozóhelyek a közintézmények, továbbá egyes kereskedelmi, és szolgáltató létesítmények környezetében találhatóak. A várakozóhelyek kiépítettsége, száma a jelenlegi igényeknek megfelelő lefedettséget sem biztosítja, ezért a dinamikus fejlődő turisztikai

ágazatnak köszönhetően, a várható fejlesztések figyelembevételével feltétlen szükséges a parkolási igények magas szintű kiszolgálása a későbbiekben is. A Termáltó és Ökopart projekt keretein belül 78 db parkoló kiépítésére is sor került.

4.2. Helyzetelemző munkarész

Kistérségi kapcsolatok

A település kistérségi közlekedési kapcsolatait tekintve kedvező pozícióban helyezkedik el. Az országos főúthálózat gyakorlatilag 5 km-en belül elérhető — Zalakomár irányába a 7. számú főút 5 km, Galambok irányába 4 km távolságra van. Az országos gyorsforgalmú úthálózat részét képező M7 autópálya zalakomári csomópontja mindössze 7 km.

A Zala megyei nagyvárosok közül Nagykanizsa 20 perc, Keszthely (Balaton) pedig 35 perc, utazást igényel a jól kiépített országos közúthálózaton (a megyeszékhely Zalaegerszeg elérése megközelítően 1 óra).

A szomszédos településekkel közvetlen kapcsolatot biztosító, kiépített településközi összekötő út funkciót jelenleg csak a 7522 jelű út tölt be. Az egyéb szomszédos lakott területek elérhetősége az állami mellékúthálózaton — kisebb-nagyobb kerülőkkel — elfogadhatónak mondható szolgáltatási szinten lehetséges.

Az északi-déli irányú elhelyezkedés dominanciája mellett tehát a keleti oldali nyitás gyakorlatilag biztosított, nyugati irányban viszont a közúti kapcsolat meglehetősen indirekt módon kiépített.

Közlekedési hierarchia

A település úthálózata a beépítettség nagyságrendjéhez igazodva tulajdonképpen az állami mellékutak külterületi, és belső-, átkelési szakaszaiból, az egyéb lakóterületeket kiszolgáló helyi utakból, továbbá külterületi, mezőgazdasági utakból áll. Ez a hierarchia a jelenlegi

közlekedési igényeket alapjaiban véve megfelelő szinten kiszolgálni képes. A fejlesztési területeken tervezett úthálózati funkciókat a fejlesztések nagyságrendjének, és jellegének mérlegelésével kell meghatározni.

Forgalmi adatok

Az állami utakon a Magyar Közút Nonprofit Zrt. 2012 évi adatai alapján a mértékadó óraforgalom 1312E/h, illetve 3406 egységjármű/óra (7521 j. ök. út, és 7522 jelű összekötő út). A nyilvántartás szerint ez az utak 6%, illetve 43% kapacitáskihasználtságát jelenti. Figyelembe veendő körülmény továbbá, hogy a 7522 jelű út nyomvonalának „kiváltása” a 7. számú főút és Garabonc között magasabb rendű szabályozás részét képezi, így a közigazgatási területen található állami mellékutak forgalma nem haladja meg azt a mértéket, mely okot adhatna a jelenlegi szakaszokon későbbi, nagy léptékű fejlesztésekre (sávbővítések, szélesítések).

A helyi utak forgalma gyakorlatilag célforgalomra korlátozódik, így azok jelentős fejlesztése e tekintetben szintén nem releváns.

Kiépitettség

A település belterületén az utak szilárd burkolattal kiépítettek — az ingatlanok előtt, az utak mellett túlnyomórészt aszfalt burkolatú járdák találhatók. A keresztmetszeti paraméterek sem az utak, sem a járdák tekintetében nem felelnek meg a KTSZ jelenlegi előírásainak, de a helyi közlekedési igényeket az elvárt szolgáltatási szinten túlnyomórészt kiszolgálják. A kerékpáros forgalom az utak mellett vezetett, meglévő kerékpárutakon, továbbá a kis forgalmú utakon közlekedik, a kistérségi, és helyi kerékpározási szokások szerint.

OTÉK előírások

Zalakaros Város területén az utak szélességének kialakítása többnyire olyan településrendezési elvek alapján valósult meg, amelyek elsődlegesen az érintett ingatlan-tulajdonosok és az önkormányzat érdekeit, és lehetőségeit mérlegelték. Ennek eredményeként a kialakult közlekedési területek, teleksávok a törvényi alapszabályozás, a hatályos településrendezési terv, továbbá az OTÉK ajánlásaiban szereplő minimális paramétereket nem mindenhol biztosítják. A kiépült infrastruktúrális létesítmények a jelenlegi, és közel jövőbeni igényeket hivatottak szolgálni, melyek radikális fejlesztésére nincs szándék, vagy gazdaságos lehetőség.

Az OTÉK 26.§ (2) bekezdése értelmében „*más jogszabályi előírás, illetőleg elfogadott helyi építési szabályzat és szabályozási terv hiányában- legalább a következő szélességű építési területet kell biztosítani:*

1. *gyorsforgalmi utak (autópálya, autóút esetén) 60 m*
2. *főutak esetén 40 m*
3. *országos mellékutak esetén 30 m*
4. *helyi gyűjtőutak esetén 22 m*
5. *kiszolgáló utak esetén 12 m”*

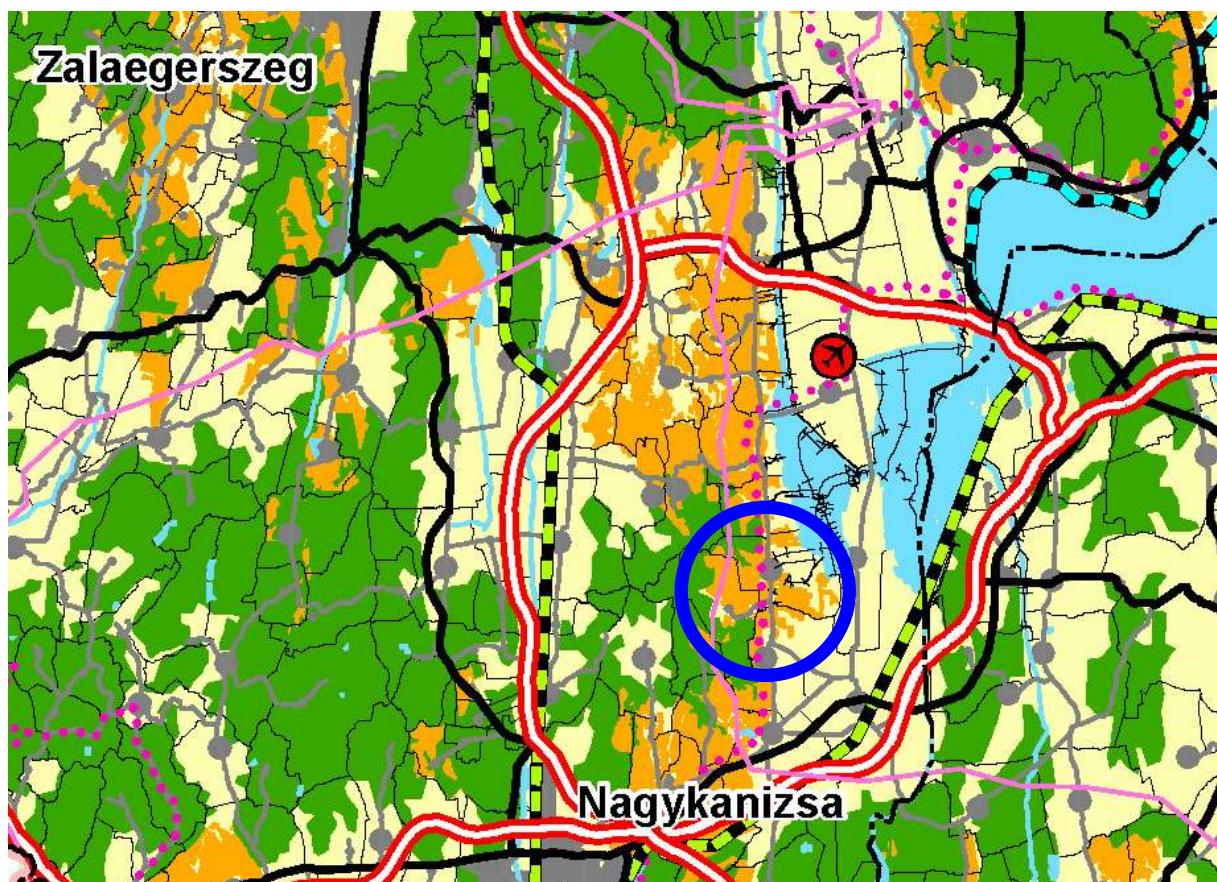
Az OTÉK 111.§ - ban megfogalmazott előírásai lehetőséget adnak a fentiekől történő eltérésre, megfelelő indokok esetében. Ezeket az indokokat a településrendezési terv alátámasztó munkarészeiben kell kifejteni, azonban azok közérdeket nem sérthetnek, biztosított marad, hogy az OTÉK 31.§ (1) bekezdésében foglalt követelmények teljesülnek, és ahhoz az Étv. 9.§ (6) bekezdése szerinti szakmai véleményt adó hozzájárult.

Magasabb rendű törvényi szabályozás (OTrT, ZM TrT, Balatoni törvény)

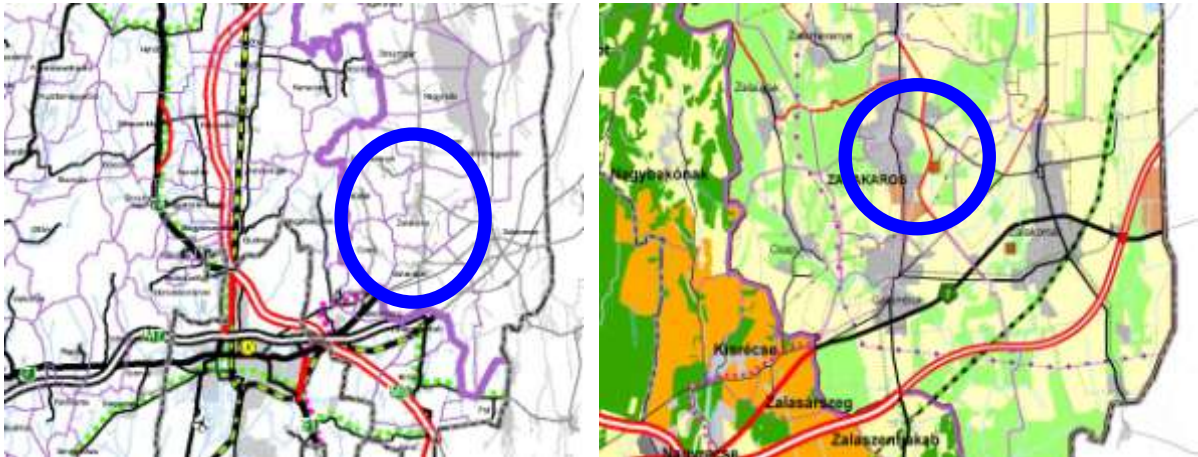
Mind az Országos Területrendezési terv, mind Zala Megye Területrendezési Terve, mind pedig a Balatoni törvény alapjaiban véve egységes közlekedési fejlesztési elemeket tartalmaz a település érintettségének vonatkozásában.

Megjegyezzük, hogy a megyei területrendezési terv rendelkezései nem hatályosak az érintett területre — a szerkezeti tervlapon csupán tájékoztató jelleggel található a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet 2008. évi LVII. Törvény* utasításai.

Fellelhető viszont a területrendezési tervek között az összhang hiánya a 7522 jelű összekötő út fejlesztésével, pontosabban a városi elkerülő szakasz megvalósításával kapcsolatban. Míg a Balatoni törvény tartalmazza a keleti oldali, új nyomvonalú közúthálózati bővítést, addig az OTrT szerkezeti tervlapja ezt nem irányozza elő. Ugyancsak nincs az OTrT-ben a Zalakaros - Zalaújlak településközi összekötő út nyomvonala sem.

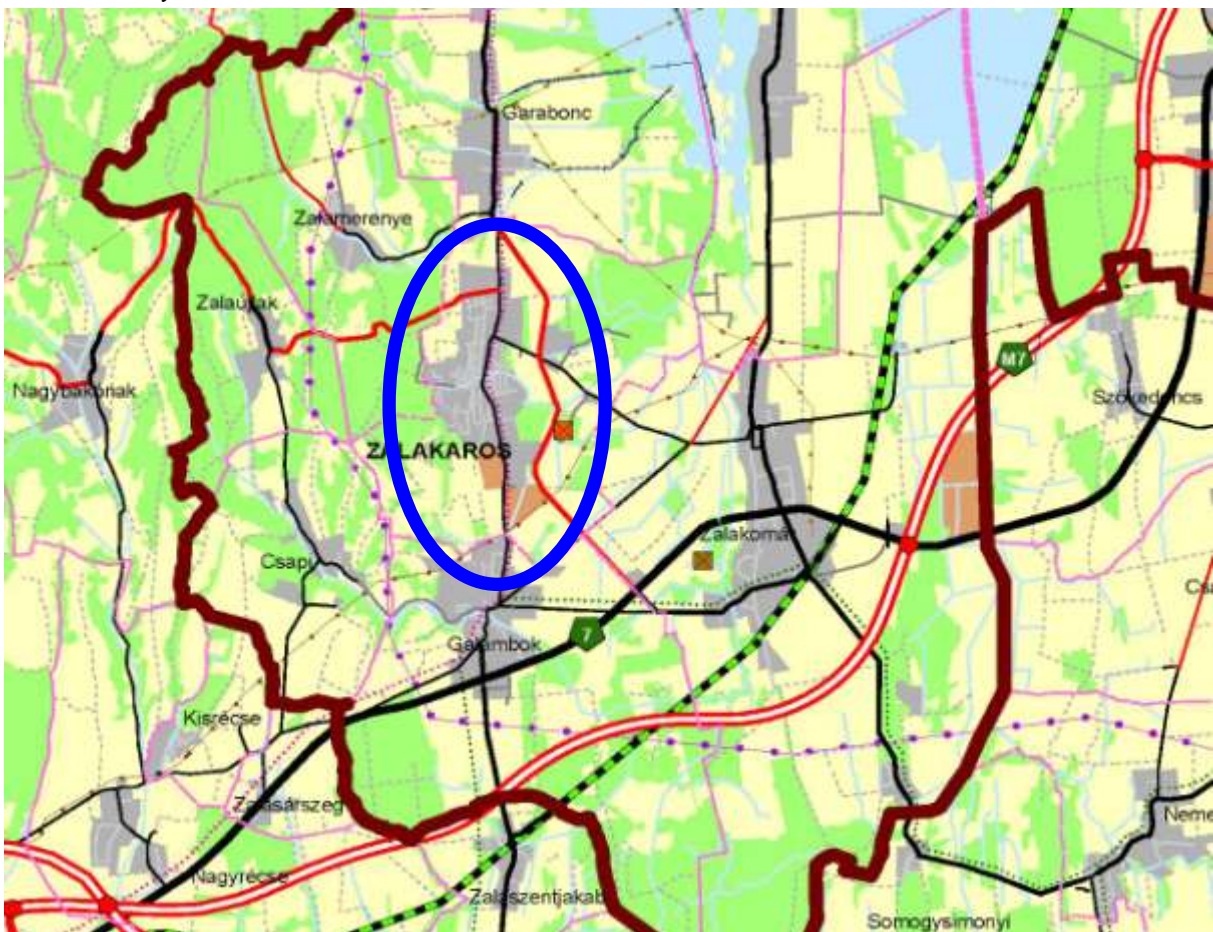

Országos területrendezési Terv Hatályos szerkezeti tervlap – kivonat

Zala Megyei Területrendezési Terve — Közlekedési hálózatok, és Szerkezeti tervlap – kivonatok

** 2008. évi LVII. Törvény: a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény módosításáról*

Balatoni törvény hatályos szerkezeti tervlap – kivonat

A Balatoni törvény 2/1. számú melléklet 3. pontja „Kiemelt jelentőségű mellékutak” tekintetében az alábbi elemeket tartalmazza, melyeket a szerkezeti tervben szükséges figyelembe venni:

- Meglévő és megmaradó kiemelt jelentőségű mellékutak (többek közt): Galambok (7. sz. főút) – Zalabér
- Újonnan kialakítandó kiemelt jelentőségű mellékutak (többek közt): Zalakaros
- Zalaújlak – (Nagybakónak – Újudvar)

**kiemelt jelentőségű mellékút: a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervében a főúthálózattal együtt a térségi együttműködésben fontos szerepet betöltő - végpontjaikon általában az országos főúthálózathoz csatlakozó - a főutak és egyéb mellékutak között átmeneti kategóriát képező közúthálózati elem, amely kialakítására a főutakénál kevésbé szigorú műszaki előírások vonatkoznak;*

A magasabb rendű törvényi szabályozásokban nem szerepel vasúti fejlesztés — a települést jelenleg sem érinti vasúti üzem, és a jövőben sem tervezett hálózatbővítés részeként új nyomvonal kiépítése.

Közvetlen fejlesztéssel érintett viszont a település a kerékpáros hálózatok bővítése kapcsán, mivel a területrendezési tervek a 7522 jelű út nyomvonalán országos jelentőségű kerékpárút létesítését irányozták elő. A Balatoni törvény 2/5. számú melléklete „A Balaton kiemelt üdülőkörzet területét érintő országos és térségi jelentőségű kerékpáros nyomvonalak” szerint:

- 7. Délnyugat-magyarországi kerékpárút: OTTrT szerint (Budapest - Biatorbágy - Etyek - Nadap - Sukoró - Pákozd - Székesfehérvár - Balatonfőkajár - Siófok - Szántód - Balatonföldvár - Balatonlelle - Balatonboglár - Fonyód - Keszthely - Sármellék - Zalakaros - Nagykanizsa - Kaszó - Nagyatád - Berzence - (Horvátország).

4.3. Helyzetértékelő munkarész

Javaslat az utak szabályozására

A közlekedési területek szabályozásának felülvizsgálatakor alapvetően a közúthálózati szerep által szükséges paraméterek betarthatósága kell, hogy domináljon, másodlagos szerephez juttatva a kialakult épített és tulajdonjogi környezet adottságait. Amennyiben a közlekedési létesítmények elhelyezése a kialakult közterületeken megoldható, a magáningatlanok, épületek érintettsége nyilván indokolatlan.

Az útterület-szélesítéseket csak ott célszerű biztosítani (illetve fenntartani), ahol az szakmailag egyértelműen szükségesnek és belátható időn belül az önkormányzat (vagy az állam) részéről végrehajthatónak tűnik — egyéb esetben e döntésnek súlyos anyagi következményei lehetnek.

A szabályozás, utakat érintő módosítását a településen ennek tükrében mérlegeltük, és javasoljuk módosításra.

Helyzetelemzés értékelése

A jelenlegi közlekedési hálózatot alapvetően elegendőnek tartjuk a település belterületi, helyi, kistérségi (szomszédos települések) és az országos hálózathoz való kapcsolat kiszolgálására. A szomszédos települések közúton közvetlenül, vagy több állami út érintésével megközelíthetők.

Az előrevetített forgalomnagyságok alapján a település lakott területén lévő közutak kapacitás-fejlesztést nem igényelnek. Az állami közutak vonatkozásában a jelenlegi nyomvonalakon olyan fejlesztés nem tervezett, ami belterületen a változó útterület szélességek jelentős módosítását igényelné.

A meglévő-megmaradó önkormányzati utak, mind kiszolgáló-lakó utcák. A kialakult beépítések következtében adott — változó — szabályozási szélességűek, jelentős részük szilárd burkolattal ellátott. A meglévő szabályozási szélességeken belül a helyi lakó-kiszolgáló forgalom hosszú távon is megfelelő szolgáltatási szintet ad.

Ennek értelmében belterületen a meglévő jogi környezet gyakorlatilag a beépítéshez igazodik, melynek eredményeként viszont az OTÉK által kívánt közterületi szélességek nem biztosítottak. Bár a közlekedési létesítmények (utak, járdák) csökkentett paraméterekkel ezeken a részeken már ki vannak építve, a szabvány szerinti keresztmetszeti elhelyezhetőséget feltétlen felülvizsgálatra — lehetőség szerint bővítésre — javasoljuk. Az állami mellékutak vonatkozásában ez az adottság kiemelten felülvizsgálandó, az OTÉK 30m-es előírányzatát, illetve a területrendezési tervekben rögzített kerékpáros nyomvonalak pozícióját figyelembe véve. A belterületi úthálózat bővítése tovább szükséges azokon a helyeken, ahol egyéb területi fejlesztések koncepciója szerepel a szabályozási tervben.

A szomszédos települések felé jelenleg földutakon biztosított a legrövidebb közúti kapcsolat, azonban ezek mezőgazdasági, és erdészeti utak nincsenek megfelelő paraméterrel kiépítve. A településrendezési terv készítése során célszerűnek tartjuk az útszakaszoknak a funkciójuk szerinti átértékelését, a területük bővítésével *esetleg igény szerint* településközi összekötő utakként való szerepeltetésüket.

Több lokális, de egyben átfogó problémakör is az egyes létesítmények melletti parkolás megfelelő megoldásának hiánya. A közintézmények, és egyéb forgalomvonzó objektumok (temető, közösségi ház, üzletek, fürdő) környékén a gépjárművek elhelyezése egyes területrészekben jelenleg csak részben megoldott, melynek elsődleges oka vélhetően a beépítési, és tulajdonjogi adottságokra, illetve ebből következően a szükséges hely hiányára vezethető vissza. Az érintett helyeken a közlekedési létesítmények – parkolóhelyek számára terület kijelölését, szabályozását tartjuk indokoltnak.

Fentiek alapján a településrendezési tervben közlekedési vonatkozásban szükséges beavatkozások:

Közúti közlekedés:

- Településközi összekötő utak kiszabályozása:
 - Új nyomvonalú út Zalaújlak irányába (az északi településrész felől),
 - A 7521 jelű összekötő út szabályozásának felülvizsgálata Zalakomár irányába,
- A 7522 jelű út városi elkerülő szakaszának felülvizsgálata, aktualizálása — nyomvonal vezetés, csomópontok, közúti kapcsolatok,
- A 7522 jelű út városi átkelési szakaszának felülvizsgálata az elkerülő útszakasz megvalósulásának tükrében — településközpontban nyomvonal korrekció felülvizsgálata, csomópontok, forgalomcsökkentés-, és lassítás lehetőségei,
- Az állami mellékutak területének bővítési lehetőségeit felülvizsgálni, belterületen az épített környezet, és a magántulajdon védelmének szem előtt tartásával.
- A 7522. jelű út városi átkelési szakaszán a szabályozás szintén felülvizsgálandó annak apropójából is, hogy az elkerülő út megvalósításával a gépjárműforgalom jelentős csökkenése prognosztizálható. A településközpontban a tervezett nyomvonal-korrekció megtartásának újraértékelése indokolt, figyelembe véve a fejlesztési területek elhelyezkedését, illetve a Gyógyfürdő tér funkciójának és kialakításának elképzeléseit. Fentiek tükrében felülvizsgálandók továbbá a csomópontok kialakításai, a forgalomcsökkentés-, és lassítás megoldásainak lehetőségei. A meglévő közterületi területsáv mértékének meghatározásánál — *amennyiben persze a közlekedési és infrastrukturális létesítmények szabvány szerinti*

keresztmetszeti elhelyezhetősége igazolt — az épített környezet, és a magántulajdon védelme prioritást élvez.

- Helyi kiszolgáló utak szélességének, a terület-bővítések biztosításának felülvizsgálatánál szintén a fenti elv követése javasolt, melyet megalapoz az önkormányzat ezirányú törekvése is,
- Helyi gyűjtőút-hálózat szabályozása (különös tekintettel a tervezett fejlesztési területek feltárására szolgáló utakra).

Vasúti közlekedés:

- Vasúti üzem vonatkozásában sem meglévő létesítmény, sem fejlesztési koncepcionális lehetőség, esetleg igény nincs.

Kerékpáros, gyalogos közlekedés:

- Meglévő és tervvel rendelkező kerékpárút szakaszok összekötése (az utak területének szükséges mértékű szélesítésével, vagy önálló nyomvonalak kijelölésével),
- Kerékpáros létesítmények helyének biztosítása a Balatoni törvényben előírányozott nyomvonalakat figyelembe véve.

Parkolás:

- Parkolási igények kiszolgálása hely biztosításával a település központjában, a közintézmények, a kereskedelmi, továbbá egyéb releváns létesítmények környezetében
- A Gyógyfürdő tértől keletre tervezett KÖu-P parkolóterület elhelyezkedésének, közúti kapcsolatainak, nagyságának felülvizsgálata.

5. Környezetvédelem

Zalakaros Zala megye délnyugati részén, Keszthely és Nagykanizsa között fekvő üdülőváros, a 2007. évben a Nagykanizsai kistérségből kivált településekből létrejött Zalakarosi kistérség központja.

Levegőállapot

Légszennyezés

A levegő minőségének egyik meghatározó tényezője a települési légszennyezési kibocsátás. A kisebb városokhoz hasonlóan a légszennyezőanyag kibocsátások elsősorban a lakossági és közületi tüzelőanyag (jellemzően gáz, és fa) felhasználáshoz, a közlekedésből adódó levegőszennyezéshez, valamint kisebb mértékben az ipari létesítményekhez és szolgáltatói tevékenységekhez kötődnek, melynek hatásait tompíthatja, illetve ronthatja a város környezeti adottsága.

Zalakaroson, és térségében légszennyezőanyag kibocsátás szempontjából a közúti közlekedés a meghatározó. A vasúti légszennyezés jelenleg nem releváns, mivel a legközelebbi vasútállomás Zalakomár, ami tömegközlekedéssel, a Volánbusz járatával érhető el.

A közúti közlekedésből adódó légszennyezést jellemzően az összekötő úthálózatból adódó közlekedés és a fürdőturizmus jelenti.

A város közigazgatási területén gazdasági, illetve ipari tevékenység nem működik olyan mértékben, hogy az jelentősen befolyásolná annak levegőminőségét. A levegőterhelés mértéke nem jelentős, hiszen Zalakaros jellemzően nem ipari jellegű kisváros. A Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (továbbiakban: Felügyelőség) tájékoztatása alapján 9 db telephely van Zalakaros közigazgatási területen,

amelyhez kapcsolódóan levegőtisztaság védelmi működési engedély (kazánkémények) került kiadásra (pl: Magyar Posta Zrt., Hunguest Hotels Zrt., Gránit Gyógyfürdő Zrt.).

A városban levegőterhelést jelentenek még a lakossági fűtés során jelentkező kibocsátások, hiszen a vezetékes gázellátás fokozatosan egyre népszerűbbé vált. Ennek ellenére a gázzal ellátott lakások esetében is egyre jelentősebb számú a vegyes tüzelés használata – mivel a lakosság a korábbi tüzelő berendezéseit is használja az energiaárak fokozatos emelkedése miatt –, melynek várható következménye a légszennyezés időszakos emelkedése.

Levegőterhelést jelent továbbá a nyílt téri égetés, mely elsősorban az őszi lomb lehullása, illetve a fák metszése után jelentkezik, ennek visszaszorítása érdekében zöldjárat került bevezetésre, illetve rendelet módosítással szigorítható a nyílt téri égetés.

A lakossági fűtésből származó légszennyező-anyagok mennyisége nem számottevő, az egyéb tüzelési módokból származóan lokális levegő-szennyezettségi problémák kialakulhatnak.

A városban ülepedő por csak hosszantartó, száraz időben érzékelhető. Bizonyos építési-bontási munkák során is kerül por olyan mennyiségben a környezeti levegőbe, amely hosszabb-rövidebb ideig tartó szennyezettséget okoz. Ezek a lokális és nem folyamatosan jelentkező hatások a város levegőjének minőségét alapvetően nem befolyásolják.

Az allergén gyomnövények főként elsősorban a kivezető utak mentén lévő árkokban, valamint a külföldi tulajdonban lévő, elhanyagolt ingatlanokon fordulnak elő, melyek gyérítése az árkok, útpadkák és zöldfelületek rendszeres kaszálásával történik.

Összességében elmondható, hogy a település esetében a közlekedésből adódó légszennyezőanyag kibocsátás a legjelentősebb. A közlekedés okozta levegőszennyezés mértéke nagyságrendekkel nagyobb, mint a fűtési vagy az üzemi/gazdasági eredetű légszennyezés. Amíg ez utóbbiak fokozatosan csökkenő tendenciát mutatnak, a közlekedési eredetű levegőszennyezés a forgalom növekedésével arányosan fokozatosan növekszik még akkor is, ha a gépjárművek műszaki állapota általában javult. A forgalom által okozott kibocsátás a kedvező meteorológiai adottságok miatt felhígulnak, a város levegőminőségét tartósan nem befolyásolják kedvezőtlenül.

Zajterhelés

Zalakaros zajhelyzetének vizsgálata során – mint minden település vizsgálata során – három fő területre kell kitérni, melyek a közlekedés, az ipari/gazdasági tevékenységek, valamint a kulturális- és szórakoztatóipar.

Ezek közül a települések környezeti zajhelyzetét döntő módon – nagy általánosságban – a közlekedés határozza meg. A város adottságaiból adódóan a fürdőhöz kapcsolódó gépjárműforgalom a domináns.

Az üzemi vagy szolgáltató jellegű létesítmények zaja csupán lokálisan hat, így a lakosságnak csupán kisebb részét érinti. A településen jelentős zajvédelmi problémát, határértéket meghaladó zajkibocsátást információink alapján üzemi létesítmény nem okoz.

A település érintő zajvédelmi problémát okozó rendezvények, események lehetősége merül még fel Zalakaroson. Azonban ezek sem érintik a település egészét.

Talajvédelem

Zalakaros a Zalaapáti-hát kistájon helyezkedik el, melynek legszembetűnőbb alakrajzi és szerkezeti-morfológiai vonása a keleti területeken a völgyvállas szerkezet, az eróziós-deráziós völgyek saru hálózata, valamint a lejtők és a tetők nagyfokú erodáltsága.

A térségben a meghatározó talajtípus a kedvező vízgazdálkodású, termékeny barna erdőtalaj. A völgyekben, illetve a sík területeken inkább a réti talaj jellemző. A Kis-Balaton közelében, illetve izolátumszerűen a vízfolyások mentén a lápos réti talajok a jellemzőek.

A mezőgazdasági területeket a nagyüzemi termelők mellett a kis területekkel rendelkező földtulajdonosok művelik. Fokozott figyelmet igényel az egyes termelők műtrágya, vegyszer, és növényvédőszer használata, azok megfelelő minőségű és mennyiségű, környezetkímélő alkalmazása, valamint egyre-inkább előtérbe kerül a földhasználók képzése és továbbképzése is.

A talajra, ezzel együtt a felszíni és felszín alatti vizek minőségére a mezőgazdasági (állattartás, intenzív növénytermesztés) tevékenységeken felül jelentősebb hatással bíró tevékenységekre, – pl. mezőgazdasági területen történő kommunális szennyvíziszap elhelyezéssel, illetve hígtrágya termőföldön történő elhelyezésre – feljogosító engedéllyel Zalakaroson senki nem rendelkezik.

Vízrajz

Felszíni vizek

A város felszíni vizek tekintetében a Balatont tápláló és a megyének is nevet adó Zala vízgyűjtőjéhez tartozik. Felszíni vizeinek elsődleges befogadója a Kis-Balaton I tározóba torkolló Kiskomáromi csatorna.

A felszíni vizek védelme szempontjából a város közigazgatási területe nem minősül érzékeny területnek a Települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló 240/2000. (XI. 23.) Korm. rendelet alapján.

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvényben lehatárolt vízminőség-védelmi területtel, illetve nagyvízi meder övezettel és vízerózióknak kitett területi övezettel nem érintett.

A felszíni vizekre jelentősebb hatást gyakorolhatnak a mezőgazdasági tevékenységen a termálfürdő használtvizei és a szennyvíztisztító kibocsátása, az erre vonatkozó hatósági engedélyek alapján.

Egyre nagyobb figyelmet kell fordítani a lezuduló csapadékvizek okozta károk megelőzésére. Az elmúlt években a volt gyümölcsös szinte teljes területéről kivágásra kerültek a gyümölcsfák, a területet szántóként hasznosítják. A művelési ág váltás, valamint a nem megfelelő csapadékvíz-elvezetés miatt az esők több alkalommal is sarat hordtak fel a Termál utra, ezzel akadályozva a közlekedést. Ugyancsak a vízelvezetés hiánya okoz problémát a Berkenye közben. Itt nincs a vízelvezetés megoldva, azt csak magántelkek igénybevételével lehetne megvalósítani.

Felszín alatti vizek

A mezőgazdasági művelés alatt álló területeken 1960-1990. között nagy mennyiségű műtrágyát, valamint gyom és rovarirtó szert használtak az egész ország területén. Ezek a műtrágyák és permetszerek nagyon jól oldódnak a vízben, így a csapadék beszivárgásával könnyen eljutnak a talajvízbe. A lebomlásuk viszont oxigén szegény környezetben nagyon lassú. 1990 után gazdasági okokból a kemikáliák felhasználása nagymértékben csökkent, azonban 2000 után ismét emelkedő tendenciát mutat. A művelt területek alatt sok helyen a nitrát és peszticid szennyezés határérték feletti, vagy a határérték közelében van. Valamivel kedvezőbb helyzetben vannak a kiemelt dombos területek, ahol a mélyebben elhelyezkedő talajvíz feletti vastagabb fedőréteg a szennyezés egy részét visszatartja. A mezőgazdaság

talajvíz szennyező hatása azonban itt is egyértelműen kimutatható. Ritka kivételektől eltekintve a mezőgazdaságilag művelt területek alatti talajvíz gyakorlatilag ivásra nem alkalmas.

A felszín alatti vizek szempontjából számottevők mind a sekély, mind pedig a hegyvidéki porózus vízgyűjtők víztestei, valamint a karszt és termál víztestek is.

Zalakaroson számos felszín alatti vízhasználatot jelentő kút rendelkezik vízjogi engedéllyel, mind az ivóvíz céljából történő vízkitermelést, mind pedig a termálvíz tekintetében.

A település közigazgatási területét üzemelő sérülékeny ivóvízbázis előzetesen lehatárolt védőterülete nem érinti. Hatósági határozattal a Zalakarosi Gránit Gyógyfürdő Rt. termálvizes és a hideg vizes kútjainak hidrogeológiai védőidomai kerültek kijelölésre. (Felszíni metszetről nem beszélhetünk.)

Az OTvT-ről szóló 2003. évi XXVI. törvényben lehatárolt Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területtel Zalakaros nem érintett.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. K v VM rendelet alapján a tervezési terület az érzékeny kategóriába tartozik.

Felszín alatti (főként termálvizes) vízhasználatot elsősorban a városban üzemeltetett fürdők jelentik.

Hulladékkezelés és hulladékgazdálkodás

A város területén keletkező nem veszélyes hulladékok begyűjtését, szállítását, a ZALAISPA Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Zrt. (Zalaispa nonprofit Zrt.) mint közszolgáltató végzi a jogszabályi előírásoknak megfelelő módon és gyakorisággal. A városban hulladéklerakó nem működik. A szelektív hulladékgyűjtés elősegítése érdekében a településen kialakítandó hulladékudvar tervezése, engedélyezése megtörtént, jogerős építési engedéllyel rendelkezünk (051 hrsz), kivitelezésére remélhetőleg a közeljövőben sor kerül. Szelektív hulladékgyűjtő pont 12 db található a városban. Évenként egyszeri alkalommal a lomtalanításra, valamint az elektronikai hulladék gyűjtésére sor került. A zöldhulladék gyűjtése házhoz menő zsákos gyűjtéssel, valamint a volt Tsz-major területén kialakított zöldhulladék lerakó hellyel megoldott.

Az illegális hulladéklerakás, hulladékelhagyás, illetve az okozott problémák megszüntetése, a felszámolás az ország többi településéhez hasonlóan változó intenzitással okoz – jellemzően kisebb – feladatot a város és vonzáskörzete számára. Rekultiválandó hulladéklerakóról nincs információnk.

A Felügyelőség tájékoztatása alapján a legjelentősebb keletkező és begyűjtött hulladékok a települési (kommunális) hulladékokon felül az építési-bontási hulladékok (~400t), a csomagolási hulladékok (~75t), valamint a turizmusból és vendéglátásból adódóan az éttermi, konyhai hulladékok (~30t).

Veszélyes hulladékok közül a bontási hulladék (azbeszt), az elektronikai és gépjármű hulladékok, valamint a karbantartási (olaj, olajsűrű stb.) hulladékok dominálnak. A veszélyes hulladékok mennyisége kb. 23 t.

Zalakaros város közigazgatási területén nincs telephellyel rendelkező hulladékkezelésre, gyűjtésre, kereskedelemre, közvetítésre engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezet.

Környezeti konfliktusok

Általánosan elmondható, hogy környezeti konfliktusforrás jellemzően a lakóövezetek ipari–gazdasági–mezőgazdasági övezetekkel határos területein, illetve az elhagyott illegális hulladékok következtében jelentkezik.

A térség, így Zalakaros sajátos földrajzi helyzetéből, adottságaiból adódóan környezetvédelmi konfliktusok szempontjából az egyik legfontosabb tényezőnek számító jelentős ipari területekkel nem rendelkezik.

A meglévő, működő telephelyekkel kapcsolatosan – önkormányzati és felügyelőségi tájékoztatás alapján – az általánosan időnként előforduló egy-két szembenálló fél esteit leszámítva, kirívó konfliktushelyzet nem tapasztalható. Az előforduló környezeti konfliktusok nem mindig, sőt, általában nem jelentik a környezet károsítását is, hanem elsősorban ez ellenérdekű felek (pl. lakó-gazdálkodó) érdekeinek ütközéseit jelentik.

Lehetséges konfliktusforrást az esetlegesen zajvédelmi problémát jelentő eseti rendezvények, események lehetősége jelenthet, amire a későbbiekben is fokozott figyelmet kell fordítani.

A környezetvédelmi hatósági egyeztetések alapján az elmúlt években összesen egy darab hulladékgazdálkodási bírság került kiszabásra, egyéb (vízvédelmi, levegőtisztaság-védelmi, stb.) bírság kiszabásáról, jelentősebb bejelentésről nincs információnk, ami a környezeti konfliktusok tekintetében kedvezőnek mondható.

Infrastruktúra

Szennyvizek keletkezése, elvezetése és tisztítása

A város közigazgatási területén a Dél-Zalai Vízfutató és Csatornamű Zrt. a szennyvízcsatorna rendszer és a Zalakarosi szennyvíztisztító telep üzemeltetője. A keletkező szennyvizek Zalakaros területén kiépült tisztítótelepen kerülnek kezelésre és tisztításra. A telep tisztított szennyvizének végső befogadója a Balaton, ezért a minél tejsőbb körű szennyvíztisztítás nemcsak a város, hanem a befogadó térségének környezetét is érzékenyen érinti.

Összefoglalva megállapítható, hogy a város a magyarországi kisvárosokéhoz hasonló környezeti állapottal rendelkezik. Abban, hogy a térség természeti-környezeti állapota jónak mondható, a természeti adottságokon túl jelentős szerepet játszottak a térség sajátos gazdasági-társadalmi folyamatai. A felszín alatti vízkészletek (termál, stb.) védelemre, a szennyvízkezelésre és hulladékgazdálkodásra a város adottságai, helyzete miatt fokozott figyelmet kell fordítani.

6. Katasztrófavédelem

6.1. Építésföldtani korlátok

Előzmény

A Bányakapitányság véleményében jelezte, hogy a felszínmozgásos területek kataszterében Zalakaros területe nem szerepel.

A vélemény jelzi, hogy földtani veszélyforrás által érintett terület a település területén fellelhető, ugyanakkor a BTSz. 32.§ (1) bekezdésnek megfelelően a terület tényleges kiterjedését nem adja meg. Rögzíti, hogy a földtani veszélyforrás területe „olyan terület határa/területe, ahol a természeti csapások elleni védelemről gondoskodni kell”. Előírja, hogy

a földtani veszélyforrás területét a településrendezési tervekben le kell határolni. Az építésföldtani veszélyforrások helyismeretének hiánya miatt a település feltételezhetően veszélyeztetett területei bejárásra kerültek.

A jövőbeni területhasználatokhoz kapcsolódóan a tervezett módosításokat és az új szabályozási előírásokat a településrendezési terv korszerűsítésével készítik elő.

A település területére vonatkozóan a korábbi településrendezési terv összeállítása keretében nem készült olyan mérnökgeológiai felvételezés, amely földtani veszélyforrások területét lehatárolná, vagy ajánlásokat tartalmazna az épített környezet kialakításához, esetleg az egyes építési tevékenységekhez. Ennek eredményeként, a belterületen – elsősorban az üdülőterületen – az utóbbi időszakban jelentkezett káreseményeket az Önkormányzatnál felszínmozgások csoportjába tartozó eseménynek tartják nyilván, habár mozgástípusokat nem azonosítanak.

Feladat volt az Önkormányzat részéről biztosított adatszolgáltatás keretében átadott kataszteri térkép kivágatokon előzetesen lehatárolt helyszíneken a terepi felvételezés és a morfológiai valamint földtani ismeretek alapján az egyes helyszínek minősítése a felszínmozgásos eseményekre jellemző egyedi mozgástípusok tisztázásával. A felvételezési tevékenység 2013 novemberében, míg a kiértékelés 2013 decemberében történt. Az egyes helyszíneknél nemcsak a kataszteri térképen szereplő helyrajzi számok, hanem a bejáráskor mért – közel súlyponti – EOV koordináták is szerepelnek.

1. helyszín: 625 és 625/3 hrsz.-ú területek

Területre jellemző EOV koordináta: $x = 136\ 028$ $y = 501\ 575$

Az üdülőterületi utca nyugati oldali utolsó épületét jelentő Mókus-köz 12. sz. épülettől északra a telekhatár mentén töltéssel kiegyenlített felület azonosítható. A töltésanyag természetes – időszakos átázások miatti – tömörödése következményeként szemmel jól láthatóan terepszint módosulását eredményező süllyedések mutatkoznak. A töltés határvonalát olyan fás terület jelenti, mely egyben morfológiai határ is. A süllyedést mutató területen nincs szakadási vonal, tehát a töltés megnövekedett víztartalom miatt – sárfolyáshoz közeli – állapotához kötődik a felszín süllyedése. A terület nem minősíthető természetes állapotokból eredeztethető felszínmozgásként, hiszen az emberi jelenlét (feltöltés tömörítés nélküli lerakása és későbbi túlzott átázása) okozta a lassú kúszásos mozgás kialakulását. A jelenlegi állapotok alapján építmények nem veszélyeztettek.

2. helyszín: 619/1, 629/2 és 630 hrsz.-ú területek

Területre jellemző EOVS koordináta: $x = 136\ 024$ $y = 501\ 633$

A Mókus utca keleti oldalán található épületek mögött északra tartó völgyecske nyugati oldalán fák dőlésével is jelezett terepmódosulás. Nincs gravitációs tömegmozgásra, vagyis csúszásra (karéj, zökkenés, torlódási halom stb.) utaló terepforma. A helyszíni állapotok alapján rövid értékelésként adható meg, hogy a leginkább időszakos kúszásra hasonló folyamat kiváltó oka a völgyváll környezetében található töltések vízfelvétele és a megoldatlan vízelvezetés együttes hatása. Könnyen rendezhető a jelenlegi állapot a telektulajdonosok részéről, ha a felszíni vizeket gyűjtés után vezetik be a természetes völgybe.

3. helyszín: 1306/1, 1306/2 és 1307/10 hrsz.-ú területek és környezetük

Területre jellemző EOVS koordináta: $x = 136\ 013$ $y = 501\ 868$

Északra tartó közterület elvégződésében – alján – nagyon egyenlőtlen terepszint jelenléte azonosítható. A tágabb környezet alapján valószínűsíthető, hogy a mesterségesen kialakított egykori terepszint egy része itt sárfolyásos állapotba jutva felszámolódott. A terület keleti oldalán és a megsüllyedt helyszíneken az egykori terepalakítás során elhelyezett – feltehetőleg eróziós hatások elleni védelemként elhelyezett – geotextiliát helyettesítő műanyag hálót is lehet találni. A terepi jellemzők alapján nem csúszás történt, hanem az eredeti közettér és a reá helyezett töltés átázását követően eróziós tevékenység és sárfolyásos állapot eredményezte a jelenlegi morfológiai helyzet kialakulását. A terület nem elégíti ki a csúszólapon vagy egyéb sajátos rétegtani jellemzők eredményeként fellépő tömegmozgások kritériumait. Építményt nem, csak a terület előkészítésként megvalósított közműveket veszélyezteti a jelenlegi helyzet.

4. helyszín: 566/2, 566/3, 568, 569 és 571/4 hrsz.-ú területek

Területre jellemző EOVS koordináta: $x = 136\ 946$ $y = 502\ 091$

Margaréta utca keleti oldalán az utcaszint környezetében a zöldsávban felületi csúszásnak is tekinthető mozgássorozat eredményeként kialakult egyenlőtlen terepszint, amelyet hangsúlyossá tesz a növényzet egyes egyedeinek elmozdulása. A tágabb környezet alapján megállapítható, hogy a csak részlegesen megoldott felszíni vízelvezetés, a talajkörnyezethez és a morfológiai helyzethez nem alkalmazkodó növényzet telepítés együttes hatására alakult ki a csúszáshoz is közelítő esemény, amely hosszú távon akár az alacsonyabb helyzetben megvalósult épített környezet állagát is befolyásolhatja. E terület sem természetes módon, hanem emberi hatások eredményeként veszítette el állékonyságának egy részét, mely valójában a növényzet gyökérszínjével is kezdeményezett és a felszíni vízzel is felerősített (gyorsított) felületi hámlásként azonosítható. A növényzet eltávolításával és felszíni vizek rendezettebb elvezetésével kezelhető a probléma.

5. helyszín: 493/4, 493/11 és 1300 hrsz.-ú területek

Területre jellemző EOV koordináta: $x = 135\ 527$ $y = 501\ 785$

Nyugatra lejtő völgy felső – váll – részében terepalakítással létesült építmények környezetében terepszint süllyedés és mesterséges tereplépcső nyomvonalát hangsúlyozó bizonytalan funkciójú fal sérülése a jellemző. Alapvető probléma, hogy a tereprendezés során töltésképzés mellett az építmények már gyengített állapotú közettérre helyezettek, továbbá közvetlen környezetükben a felszíni vízelvezetés is hiányos. A peremvonal építmény menti járószint és a csatlakozó térdfal környezetében nem megfelelő felszíni vizek gyűjtése és elvezetése, így az erózió érzékeny, átázásra mindenképpen állagromlással válaszoló közettér szétesése történik. Nincs nagy mozgást okozó csúszólap a területen, hiszen karéj vagy zökkenés nyomvonala nem mutatkozik, azonban az építmény állagát a későbbiekben a jelzett folyamat lassan negatív irányba befolyásolhatja. A szakszerű megoldáshoz ismerni kellene az alapozási sík mélységét és peremvonalhoz igen – túlzottan – közeli építmény egyéb sajátosságait. E terület szintén nem sorolható a természetes folyamatokkal kialakuló felszínmozgások egyik típusába sem, hiszen az emberi hatásokra (terepalakításra) történik válaszadás a teherviselő – részben átalakított – közettér részéről.

6. helyszín: 471, 473 és 474 hrsz.-ú területek

Területre jellemző EOV koordináta: $x = 135\ 418$ $y = 501\ 927$

Nyugatra lejtő völgyoldalon mesterségesen kiképzett tereplépcső. A létesítéskor elemes falat is építettek és annak háttérében feltehetőleg ismeretlen mennyiséggel akár mesterséges töltés is kerülhetett. A mesterséges elemes fal kizárólag bélésfal funkcióját tölthetné be, ha nem lenne hézagos kiképzésű. Emiatt a csapadékvíz a peremvonal mentén és akár a felületen (pl. csapóesőként) keresztül is a közvetlen háttérbe is bejuthat. Így az áztató hatásokra már a természetes állapotba hagyott közettér is állapotváltozásba juthatott, hiszen a víztömeg egy része a máshol található hézagokon keresztül gravitációsan eltávozhatott. Ennek megfelelő, hogy a bélésfal koronaszintű sérüléseket mutat, továbbá a felület alsóbb részén már kisebb sárfolyások is megmutakoztak. Nem látható egyértelműen, hogy van-e valamilyen mértékű merevítés a bélésfal háttérében. Hosszú távra előre tekintve viszont a mesterséges – feltehetőleg nem méretezett – szerkezet a későbbi megismétlődő klimatikus hatásokra rokkánással akár összeeshet (roppanhat) majd annak folytatódásaként akár részlegesen kiborulhat. Előbbiek alapján tehát e helyszín sem tartozik a sajátos mozgástípusokkal azonosítható felszínmozgások közé, de a tulajdonosok részéről viszont ajánlott a jókarba hozás (tömörítés, felszíni vízelvezetés, esetleg utólagos merevítés) mivel hosszú távon az épület is veszélybe kerülhet.

Összegzésként

Zalakaros település igazgatási területének nyugati – dombsági – részlete eróziós völgyekkel tagolt, míg keleti részlete ennek ellentétéként úgy mély fekvésű, hogy azon csak korlátozott területhasználat lehetséges. A jelzett természeti adottságok jelenléte meghatározó volt a település magjának kialakulásában és befolyásolja a jövőbeni településfejlesztés (távlati beépítés) lehetőségeit. A településre jellemző földtani felépítés (laza üledékek általános jelenléte) és a morfológiai jellemzők (változatos meredekségű lejtők, eróziós völgyek, szűk gerincek, vizenyős vagy belvizes területrészek stb.) alapján indokolt az igazgatási területre vonatkozóan a földtani veszélyforrások (kúszás, csúszás, sárfolyás, feltöltés, szerves rétegek stb.) előfordulási helyeinek tisztázása és azok lehetséges érvényesülési területeinek lehatárolása. A földtani veszélyforrások esetleges aktivitása mellett azok érvényesülésének kitett vagy azoknak csak előfordulásra alkalmas területrészek lehatárolásával javasolt a

településszerkezeti tervet összeállítani, hiszen a településrendezési tervben biztosítani szükséges a már meglévő és a továbbiakban tervezett épített környezet tartós fennmaradását. A bel-, vagy üdülőterületen napjainkra megmutatkozott események (előbbieken jellemzett 6 helyszín) alapján igazolt, hogy a földtani veszélyforrások kialakulását, eseti aktivizálódását is figyelembe kell venni a beépítésre vonatkozó szabályozási elemek megalkotásakor és helyi építési rendelet összeállításakor.

Határozati javaslat:

A Képviselőtestület

- Zalakaros város környezeti állapotáról készült tájékoztatást elfogadja.
- Felkéri a Polgármestert, hogy a lakóhely környezeti állapotáról a lakosságot a 2016. februári Lakossági Fórumon tájékoztassa.

Felelős: Novák Ferenc polgármester

(Operatív felelős: Klie Zoltán Főépítész, Bognár Ottó településüzemeltetési üi.)

Zalakaros, 2015. december 3.

Novák Ferenc
polgármester

Lakóhelyi környezet állapota – Intézkedési Terv

Intézkedés sorszáma	Intézkedés megnevezése	Intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés tartalma	Intézkedés megvalósításának határideje	Intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Intézkedés eredményességének fenntarthatósága
1.	egyedi tájérték kataszter előkészítése	egyedi tájérték kataszter elkészítése	kultúrtörténeti és természeti képződmények felmérésével a BFNPI által elkészítendő egyedi tájérték kataszter létrejöttének segítése	2020. dec.	nem igényel pénzügyi erőforrást, csak társadalmi összefogást	a tájérték kataszter változásainak átvezetése
2.	funkcionális és tájképi tájhasználati konfliktus feloldása	a településen jellemző turisztikai funkció összehangolása az egyéb turizmustól elkülönülő gazdasági tevékenységekkel	A nem a turizmushoz, vendéglátáshoz, helyi igények kiszolgálásához kapcsolódó egyéb gazdasági/ipari funkciók kitelepítése/koncentrálása, egy az erre a célra biztosított területre pl. ipari terület	2020. dec.	pályázati lehetőségek függvényében elsősorban uniós vagy kormányzati támogatásból	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható,
3.	„parlag” (szőlő) területek újrahasznosítása	a tájegységre jellemző szőlőművelés fellendítése, turisztikai attrakciók kibővítése és kedvezőbb tájkép kialakulása	Az elhanyagolt műveletlen szőlőterületek ismételt művelésbe vonása az ingatlan tulajdonosok érdekeltségével, ösztönzésével, bortúrák, bor utak kibővítése, turisztikai attrakciók kibővítése	2020.dec. illetve folyamatos	az ösztönzés akár adókedvezménnyel történő elérése, vagy pályázati támogatások igénybevétele különösebb pénzügyi erőforrás nem igényel	ingatlan tulajdonosok, kötelezettséget vállalhatnak a fenntartásra
4.	Arborétum 1. és 2. nevű zöldterületekben lévő lehetőségek kihasználása	turisztikai lehetőségek továbbfejlesztése	Az Arborétum 1. és 2. –ben rejlő további lehetőségek kihasználása, világítás kiépítésével, futópálya kialakításával, utcabútorok felújításával továbbiak elhelyezésével, szökőkút elhelyezése, játszótér építése, Európa park sétány jellegének erősítése, összekapcsolása az Arborétum 1.-es területtel, Kertmozi felújítása.	2020. dec.	pályázati lehetőségek függvényében elsősorban uniós vagy kormányzati támogatásból	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
5.	bevezető utak melletti	kedvezőbb	a bevezető utak melletti	2020. dec.	közmunkaprogramok adta	Önkormányzati

	rendezett környezet kialakítása	településkép kialakítása, kedvező megjelenés	kedvezőtlen képet mutató elhanyagolt, rendezetlen területek rendezése, vagy takarása.		lehetőségek figyelembe vételével elsősorban munkaügyi pályázati forrásból, illetve a költségvetés terhére	döntés alapján folyamatosan fenntartható
6.	település É-i részén lévő zöldterületek rendezése	a település É-i területén lévő zöldterületek, közparkok bevonása a turizmusba	a település É- részén lévő zöldterületek, közparkok úgy mint a Hősök tere, a Szent Anna templom környéke, temető melletti zöldterületek fejlesztése, parkosítása, sétányokkal, megfelelő dísznövényzettel való ellátása, játszótér építése stb.	2020. dec.	pályázati lehetőségek függvényében elsősorban uniós vagy kormányzati támogatásból, illetve közmunkaprogram adta lehetőségek figyelembevételével munkaügyi támogatásból	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
7.	parkolási problémák megoldása	megfelelő mennyiségű parkolóhely	a jelenlegi parkoló hiány csökkentése ahol megfelelő számú parkoló kialakítása szükséges	2020. dec.	pályázati lehetőségek függvényében elsősorban uniós vagy kormányzati támogatásból, illetve a költségvetés terhére	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
8.	barnamezős területek hasznosítása	leromlott területek újrahasznosítása	volt TSZ épület, illetve a Behiákban lévő leromlott állapotú használatlan ipari épületek hasznosításának elősegítése, vállalkozók érdekelté tételével, vagy önkormányzat által történő hasznosítással	2020. dec.	pályázati lehetőségek függvényében elsősorban uniós vagy kormányzati támogatásból, illetve a költségvetés terhére, vállalkozók érdekelté tételénél adókedvezménnyel	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
9.	belterületi úthálózat fejlesztése, meglévő utak útszakaszok funkciójuk szerinti átértékelését	kialakítandó lakóterületek úttal történő feltárása, ezzel új építések elősegítése, meglévő utak megfelelő méretű szélesítése	a belterületben lévő ingatlanok, amelyeknek nincs útkapcsolata útkapcsolattal történő ellátása út építéssel, újabb építési telkek alakulnak ki, a jelenleg nem megfelelő szélességű utak kiszélesítése	2020. dec.	pályázati lehetőségek függvényében elsősorban uniós vagy kormányzati támogatásból, illetve a költségvetés terhére	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
11.	meglévő kerékpárutak összekapcsolása, fejlesztése	egységes kerékpáros hálózat létrehozása	a szomszédos települések kerékpárútjainak összekötésével, valamint a településen már kiépített, de nem egységes hálózatot képező kerékpárutak összekötése, akár a meglévő gyalogos utak/járdák	2020. dec.	pályázati lehetőségek függvényében elsősorban uniós vagy kormányzati támogatásból, illetve a költségvetés terhére	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható

			kiszélesítésével és vegyes használatúvá tételével, vagy új nyomvonal kijelölésével.			
12.	csapadékvíz okozta károk megelőzése	csapadékvíz okozta károk csökkenése/megszűnése	a csapadékvíz lefolyását és károkozását tekintve leginkább veszélyeztetett útszakaszok csapadékvíz elvezetésének megoldása, megfelelő elvezetése, esetleges hasznosítása	2020. dec.	pályázati lehetőségek függvényében elsősorban uniós vagy kormányzati támogatásból, illetve a költségvetés terhére	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
13.	illegális hulladéklerakás, hulladékelhagyás	illegális hulladéklerakás megszüntetése	fokozatosabb ellenőrzéssel, illetve a hulladéklerakó helyek megszüntetésével érhető el	2020 dec., illetve folyamatos	közmunkaprogram adta lehetőségek figyelembevételével munkaügyi támogatásból, illetve a Karos-Park Kft. közreműködésével	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
14.	zajvédelmi problémát jelentő eseti rendezvények	zajterhelés megszüntetése	a rendezvények engedélyezése során fokozottabb ellenőrzés a zajterhelési határértékek betartása vonatkozásában, illetve szigorúbb jogszabályi szabályozás megteremtése	folyamatos	különösebb pénzügyi forrást nem igényel, a Település gondnoki csoport közreműködésével	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható